

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 260/2012-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 18. mája 2012 predbežne prerokoval sťažnosť M. T., B., zastúpenej advokátom JUDr. J. H., B., ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 16 C/1/2007 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 10 C 149/1996) v období po právoplatnosti nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 282/06 z 3. novembra 2006, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. T. o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. februára 2012 doručená sťažnosť M. T. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej

len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 16 C/1/2007 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 10 C 149/1996) v období po právoplatnosti nálezú ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 282/06 z 3. novembra 2006 (ďalej aj „namietané konanie“).

Sťažovateľka v sťažnosti okrem iného uviedla, že *«podala dňa 13. 06. 1996 na Okresnom súde Bratislava III návrh na začatie konania, ktorým sa domáhala určenia neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru a mzdové nároky, ktoré konanie bolo pôvodne vedené pod sp. zn. 10 C 149/1996 na Okresnom súde Bratislava III, dnes je spor vedený pod sp. zn. 16 C 1/2007 a to na základe rozhodnutia sp. zn. 5 Ndob 2/2007-73 zo dňa 28. 3. 2007, ktorým NS SR určil, že vo veci konať je príslušný Okresný súd Bratislava III.*

Skutkový stav konania vo veci od podania návrhu zo dňa 13. 6. 1996 je opísaný v „Sťažnosti“ zo dňa 13. 8. 2006, doručenej dňa 15. 8. 2006 na rozhodnutie ÚS SR, ktorej bola pridelená sp. zn. III. ÚS 282/2006.

Predmetnou sťažnosťou namietala porušenie svojich základných ľudských práv na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie svojich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

O sťažnosti doručenej dňa 15. 8. 2006 Ústavný súd Slovenskej republiky „NÁLEZOM“ pod č. III. ÚS 282/2006, dňa 3. 11. 2006 takto rozhodol.

„1. Základné právo M. T. na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 149/96 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 149/96 prikazuje konať bez zbytočných prietahov.“».

Ďalší priebeh namietaného konania sťažovateľka opísala takto:

«Pretože konajúci Okresný súd Bratislava III nerešpektoval „Nález“ ÚS SR v bode 2, podávame opakovane túto sťažnosť, ktorou napádame obdobie odo dňa 15. 8. 2006 (kedy

bola sťažnosť sťažovateľky doručená ÚS) pre namietané porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ktorým sa sťažovateľka ako žalobkyňa proti žalovanému Ž., s. r. o., domáhala neplatnosti zrušenia pracovného pomeru a mzdové nároky.

Dňa 26. 6. 2006 sme obdržali upovedomenie od okresného súdu vo veci sp. zn. 10 C 149/96, ktorým podľa § 104a ods. 2) spis odstúpil na konanie príslušnému Krajskému súdu v Bratislave podľa § 9 ods. 4 písm. a) O. s. p...

Dňa 14. 7. 2006 sme podali svoj nesúhlas s postúpením spisu nepríslušnému Krajskému súdu do Bratislavy, ktorý veci prideliť sp. zn. 9 Cbi 11/07. Svoj nesúhlas s odstúpením spisu sme zaslali aj Krajskému súdu Bratislava dňa 13. 2. 2007...

Dňa 2. 5. 2007 sme obdržali Uznesenie NS SR sp. zn. Ndob 2/2007 zo dňa 28. 3. 2007, ktorým bolo rozhodnuté, že na konanie vo veci je príslušný Okresný súd Bratislava III...

Po vrátení spisu príslušnému Okresnému súdu Bratislava III veci bola pridelená sp. zn. 16 C 1/2007 a až dňa 13. 8. 2008 (teda 16 mesiacov od rozhodnutia NS SR) sme obdržali predvolanie k pojednávaniu stanovenému na 25. 9. 2008.

Dňa 12. 9. 2008 sme podali naše vyjadrenie k pojednávaniu stanovenému na 25. 9. 2008 a do spisu sme založili doklady požadované súdom na predvolaní...

Zo dňa 16. 9. 2008 sme obdržali vyjadrenie žalovaného SKP (správca konkurznej podstaty, pozn.), že pojednávania dňa 25. 9. 2008 sa nezúčastní zo zdravotných dôvodov, z ktorého vyjadrenia je zrejmé, že pohľadávka navrhovateľky (nezákonné) skončenie pracovného pomeru a mzdové nároky uspokojené nebudú! Poukázal SKP aj na to, že je predpoklad na to, že do 30. 9. 2008 bude spoločnosť Ž., s. r. o., vymazaná z Obchodného registra (čo sa však do dnešného dňa nestalo).

Dňa 25. 9. 2008 sa uskutočnilo pojednávanie, ktorého sa žalovaný SKP nezúčastnil. Pojednávanie bolo odročené na 10. 11. 2008.

Dňa 10. 11. 2008 sa uskutočnilo pojednávanie, z ktorého sa PZN (právny zástupca navrhovateľky, pozn.) ospravedlnil, navrhovateľka bola prítomná a odporca SKP opäť sa pojednávania nezúčastnil...

Dňa 18. 11. 2008 sme obdržali predvolanie k pojednávaniu na 15. 1. 2009, ktorého sa zúčastnili všetci účastníci. Žalovaný SKP žiadal konanie prerušiť až do doby rozhodnutia NS SR, ktorý mal rozhodnúť o zbavení funkcie SKP a o zrušení konkurzu...

NS SR Uznesením sp. zn. 2 Obo 18/2010 zo dňa 20. 7. 2010 rozhodol tak, že Uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 30. 9. 2008 č. k. 38 K 111/95-5166 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.»

Sťažovateľka v sťažnosti ďalej uviedla:

„Máme za to, že v tomto konaní došlo k bezdôvodným prietahom. Konajúci okresný súd nerozhodoval v primeranej lehote bez zbytočných prietahov. Sťažovateľka tieto prietahy nespôsobila, pričom celý čas od nezákonného skončenia pracovného pomeru bola ukrátená na mzde, čo má za následok krátenie aj výšku dôchodku, ktorý z dôvodu nevyplatenej zákonnej mzdy jej nesprávne vyrubili.“

Na základe uvedených skutočností sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Okresný súd Bratislava III v konaní sp. zn. 16 C 1/2007 porušil (opakovane) v čase od 15. 8. 2006 základné ľudské právo sťažovateľky na prejednanie jej veci bez zbytočných prietahov v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, ako aj prejednanie jej veci spravodlivo a v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

Ústavný súd SR, prikazuje Okresnému súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 16 C 1/2007 konať bez zbytočných prietahov v spravodlivom procese pri dodržiavaní zákonov, Ústavy SR a Dohovoru.“

Ďalej sťažovateľka žiadala, aby jej ústavný súd priznal finančné zadost'učinenie v sume 30 000 € a úhradu trov konania.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd,

alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh prerokuje bez prítomnosti sťažovateľa a zisťuje, či sťažnosť spĺňa zákonom predpísané náležitosti a či nie sú dôvody na jej odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd odmietnuť aj sťažnosť, ktorá je zjavne neopodstatnená.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti, ktorou sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ide vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo

slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05).

Predmetom konania pred ústavným súdom je rozhodovanie o návrhu sťažovateľky smerujúcom proti postupu okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 16 C/1/2007 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 10 C 149/1996) v období po právoplatnosti nálezu ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 282/06 z 3. novembra 2006, ktorým boli podľa nej spôsobené zbytočné prietahy, čím malo dôjsť aj k porušeniu jej v petite sťažnosti označených práv.

Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 280/08).

Ústavný súd zo sťažnosti, z jej príloh a najmä z predloženého súdneho spisu okresného súdu zistil, že namietané konanie začalo ešte 13. júna 1996 podaním návrhu sťažovateľky proti odporcovi označenému ako „*Ž., spol. s r. o. v konkurze.*“, ktorým sa domáhala určenia, že okamžité zrušenie pracovného pomeru s ňou z 15. apríla 1996 nie je platné.

Z výpisu z Obchodného registra Okresného súdu Bratislava I založeného v súdnom spise okresného súdu na č. l. 14 – 16 vyplýva, že „*Uznesením Mestského súdu v Bratislave č. k. 38 K 111/95-59 zo dňa 1. 2. 1996 bol vyhlásený konkurz na majetok dlžníka Ž., spol. s r. o... Za správcu konkurznej podstaty bol ustanovený JUDr. J. J., advokát, sídlo...*“.

V § 14 ods. 1 písm. d) zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení platnom k 30. júnu 1996 (ďalej len „zákon č. 328/1991 Zb.“) je uvedené, že iné konania, ako konania uvedené v písm. c), sa vyhlásením konkurzu prerušujú. V týchto konaniach sa však pokračuje na návrh správcu, úpadcovho odporcu alebo nerozlučného účastníka

konania. Úpadca môže tento návrh podať, len ak tak neurobí správca v lehote určenej súdom.

Vo všeobecnosti sa v súvislosti s vyhlásením konkurzu a so súdnymi konaniami začatými do 1. februára 1998 akceptuje taký výklad citovaného ustanovenia zákona č. 328/1991 Zb., podľa ktorého súdne a iné konania sa vyhlásením konkurzu ex lege prerušujú, a preto súd alebo iný orgán nevydáva rozhodnutie o prerušení konania, ibaže by to vyžadoval osobitný zákon. Táto právna úprava nerozlišuje konania začaté pred vyhlásením konkurzu a konania ešte nezačaté. Z týchto dôvodov ak by bol podaný návrh na začatie konania po vyhlásení konkurzu, čomu nemožno zabrániť, konanie by začalo a zároveň by sa prerušilo. V týchto konaniach možno vždy pokračovať na návrh správcu bez ohľadu na to, či úpadca má postavenie navrhovateľa alebo odporcu (pozri Ďurica, M.: Zákon o konkurze a vyrovnaní. Žilina: Poradca podnikateľa 2001, s. 122. ISBN 80-88931-10-X).

Sťažovateľka namieta zbytočné prietahy v konaní, ktoré bolo uznesením Mestského súdu v Bratislave č. k. 38 K 111/95-59 z 1. februára 1996 zo zákona prerušené.

Podľa § 111 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) ak je konanie prerušené, nevykonávajú sa pojednávania a neplynú lehoty podľa tohto zákona. Ak sa v konaní pokračuje, začínajú lehoty plynúť znova.

Podľa § 111 ods. 2 OSP ak je konanie prerušené podľa § 109, súd urobí všetky potrebné opatrenia, aby sa odstránili prekážky, ktoré spôsobili prerušenie alebo pre ktoré prerušenie trvá. Len čo odpadne prekážka, pre ktorú sa konanie prerušilo, pokračuje súd v konaní i bez návrhu.

Namietané konanie je dosiaľ, t. j. v období po právoplatnosti jeho nálezu sp. zn. III. ÚS 282/06 z 3. novembra 2006, stále zo zákona prerušené.

Ústavný súd v súvislosti s uvedeným poukazuje na svoju konštantnú judikatúru (napr. I. ÚS 10/03), podľa ktorej nečinnosť súdu v dôsledku existencie zákonnej prekážky jeho postupu tak, ako to je v prípade prerušenia konania, neposudzuje v zásade ako zbytočné prietahy v súdnom konaní. V danej veci uvedené konštatovanie nie je limitované ani skúmaním otázky, či účastník konania namietajúci prietahy využil všetky dostupné a účinné právne prostriedky proti uzneseniu o prerušení konania, pretože v danom prípade je konanie prerušené priamo zo zákona bez nutnosti vydať procesné rozhodnutie, ktoré by uvedenú skutočnosť osvedčovalo.

Ústavný súd napriek účinkom, ktoré prerušenie konania v súvislosti s prietahmi konania vyvolá, preskúmal postup okresného súdu v namietanom konaní v období po právoplatnosti nálezú ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 282/06 z 3. novembra 2006 až dosiaľ a zistil, že okresný súd, rešpektujúc právny názor ústavného súdu vyslovený v uvedenom náleze, opakovane nariad'oval pojednávania, aby získal stanovisko správcu konkurznej podstaty, či prípadne nenavrhne pokračovanie v prerušenom konaní.

V tejto súvislosti ústavný súd poznamenáva, že okresný súd mohol vzhľadom na prerušenie konania zo zákona zisťovať stanoviska správcu konkurznej podstaty aj inak ako nariad'ovaním pojednávania, avšak na druhej strane treba uviesť, že uvedený postup okresného súdu bol realizovaný v súlade s usmernením vysloveným v odôvodnení nálezú ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 282/06 z 3. novembra 2006.

Na pojednávani uskutočnenom 15. januára 2009 správca konkurznej podstaty JUDr. J. s pokračovaním prerušeného konania nesúhlasil. Obdobne s pokračovaním prerušeného konania nesúhlasil ani uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) z 2. decembra 2011 ustanovený nový správca konkurznej podstaty (JUDr. J. B.), ktorý túto skutočnosť okresnému súdu oznámil písomným podaním doručeným 22. marca 2012.

Keďže okresný súd v namietanom konaní počas vymedzeného obdobia na krajskom súde priebežne zisťoval aj aktuálny stav konkurzného konania, ktoré do jeho právoplatného

skončenia je zákonnou prekážkou pokračovania v namietanom konaní, ústavný súd, zhodnotiac všetky okolnosti danej veci, dospel k záveru, že základné právo sťažovateľky garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v namietanom konaní v období po právoplatnosti jeho nálezu sp. zn. III. ÚS 282/06 z 3. novembra 2006 až dosiaľ nemohlo byť porušené, a preto sťažnosť z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sa ústavný súd už ďalšími návrhmi sťažovateľky na ochranu ústavnosti v nej uplatnenými nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. mája 2012